

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „МЕТОДИКА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА ПО
РАЗВОЈ И КУЛТУРА НА ГОВОРОТ КАЈ ДЕЦАТА ОД 3 ДО 8 ГОДИНИ“
ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р КИРИЛ БАРБАРЕЕВ И М-Р ЕЛЕНА ТАШКОВА

Ракописот со наслов „**МЕТОДИКА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА ПО РАЗВОЈ И КУЛТУРА НА ГОВОРОТ КАЈ ДЕЦАТА ОД 3 ДО 8 ГОДИНИ**“ претставува сериозен и аналитичен труд кој посветува внимание на развојот на говорот кај децата од предучилишна и од раноучилишна возраст. Овој труд е прв кај нас кој нуди интердисциплинарен пристап кон развојот на говорот и негувањето на културата на изразување кај малите деца. Овој проблем е особено актуелен не само кај нас туку и во развиените образовни системи во чии рамки развојот и негувањето на правилното изразување кај децата во предучилишната и во раноучилишната возраст има третман на носечки фундамент во образованието воопшто.

Според својата структура, намена, елаборација на носечките аспекти на проблемот и употребената терминологија, трудот има *монографски карактер* со обемна теоретска основа и широк спектар на оперативни-изведбени карактеристики, кој студијата ја прави лесно достапна до сите консументи кои можат да ја користат во својот професионален живот. Тоа се, пред сè, студентите, но и воспитувачите, наставниците и оние кои се посебно заинтересирани и мотивирани за правилниот говорен развој кај децата, а тоа се нивните родители.

Во овој труд преку анализа на носечките научни студии од педагогијата, методиката и логопедијата е понуден систем за современа говорно-јазична стимулација која, како што истакнуваат авторите, неминовно е поврзана со когнитивниот развој на децата од предучилишната и раноучилишната возраст. Во трудот се укажува на можноста за рана превенција на говорно-јазичните нарушувања и отстапување од нормите на говорно-јазичниот развој кај децата. Сите залагања на авторите за актуализирање и заживување на новите модели на воспитно-образовна работа со децата, на видовите на говорни игри и нивната примена во целокупниот развој на детската личност, укажуваат за важноста и значењето на раната стимулација на говорниот развој и на неговото значење за понатамошниот развој на детето во сите останати домени на развој. Нивното понатамошно созревање, зајакнување на когнитивните компетенции и искуствата ќе бидат значаен показател на нивниот говорен развој. Во трудот се понудени согледувањата на светски реномираните авторитети Пијаже, Виготски, Чомски и др. кои со своето реноме ги зацврстуваат темелите во однос на говорниот развој кај децата од предучилишна и раноучилишна возраст.

Особено значење и вредност оваа монографија има и поради фактот што во неа се елаборирани влијанијата на дигиталните уреди врз развојот на говорот кај децата.

Укажуваме на фактот дека кај нас се чувствува сериозен недостаток од ваков вид литература која може да предизвика сериозно раздвижување на нашата воспитно-образовна практика. Прв исчекор кон иновирањето на овој сегмент од воспитно-образовниот систем во целина е прифаќањето на теориите и практиките на развој и култура на говорот кај децата, како предизвик и можност за иновирање на глобалната општествена мисија и цивилизациска визија на базичните потсистеми на образование, а тоа се предучилишното и основното воспитание и образование.

Авторите на оваа монографија во приодите и во елаборацијата на проблемите на воспитно-образовната работа по развој и култура на говорот користат мошне јасен и егзактен јазик и стил на изразување, продлабочена анализа на содржината на секој поим и поврзување, споредување и корелација на сите поими со цел корисниците да добијат

систематизирани сознанија според нивното значење, потекло, генеза и меѓузависност. На тој начин се обезбедени современи толкувања кои кореспондираат со светската, особено европската педагошка терминологија и практика.

Со особена чест и задоволство предлагам понудениот ракопис со наслов „**МЕТОДИКА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА ПО РАЗВОЈ И КУЛТУРА НА ГОВОРОТ КАЈ ДЕЦАТА ОД 3 ДО 8 ГОДИНИ**“ од авторите проф. д-р Кирил Барбареев и м-р Елена Ташкова да биде прифатен и печатен.

Рецензент,
проф. д-р Лена Дамовска, с.р.